

RODOLJUB.

Izhaja vsak četrtek ter stane za vse leto 1 K 60 v., za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Novi verski nauki za slovenske kmete.

Kakor nam priča življenje in delovanje mnogih duhovnikov — a ne vseh — se nam po šolah in po cerkvah niso razlagali vsi verski nauki, in naši mali in veliki katekizmi in druge verske knjige so nepopolne. Vse te knjige bi bilo popolniti vsaj z naslednjimi verskimi nauki in načeli:

1.) Vsak duhovnik je nezmotljiv. On razume vse, bodi v prodajalnici, v bolnišnici, bodisi v šoli ali v sodnji, kratko on je neskončno pameten, neskončno moder in vseveden, tudi če je brez mature zlezal v bogoslovje. Kdor tega ne veruje, je brezverec, liberalec itd.

2.) Ne nadzoruj duhovnika! Če rad zahaja v tvojo hišo, kjer imaš lepo, mlado, brhko ženko ali hčerko, ne išči vzrokov njegovim obiskom, ampak skrbi, da se mu lepo postreže, in da ga nikdo ne moti. Kdor drugače ravna, je bogotajec in bo pogubljen.

3.) Cerkveni ključar, župan, načelnik krajnemu šolskemu svetu itd. ne sme biti samostalen, misleč mož, ampak samo slamnjek, ki stori, kar mu duhovnik poreče, in ki si šteje čast, če trpi kazen za razne kozle, ki jih provzroči duhovnik. Kdor ne skrbi, da bo takih slamnjekov vedno dovolj na svetu, naj nikdar ne vživa duhovniške dobrotljivosti.

4.) Kdor ne plača radovoljno vsega, kar terjajo od njega duhovniki, je grd skopuh, katerega naj v peklju z zlatom zalijejo.

5.) Vsako častno mesto med narodom naj se ponudi v prvi vrsti duhovniku, in če ga ta sprejme, je dolžnost vseh posvetnežev, da se mu pridejo po »vseh štirih« zahvaljevat za izkazano jim čast. Kdor bi se tem zoperstavljaj, je grd bahač in ni vreden, da ga zemlja nosi.

6.) Kdor se spodtika nad tem, če ima v farovžu kuharica prvo besedo, je najhujši nevernik. Kuharico si je izbral duhovnik — namestnik božji — kar on stori, vse prav stori.

7.) Kdor zapusti svoje krvave prislužene vinarje svojim ali drugim posvetnim revežem in ne cerkvi, je grd oderuh, ki se bo pekel v večnem ognju.

8.) Kdor bere časopise, kjer se razglajajo o duhovnikih čini, ki bi vsakogar drugega sramotili, je nesramen obrekovalec, lažnik itd. sam Lucifer se ga veseli.

9.) Kdor ne naroča klerikalnih listov in jih ne plačuje točno, je neznačajnej, brezdomovinec itd. ki nikdar ne bode gledal božjega obličja.

10.) Kdor pravi, da farovška malha ni nikdar polna, je hujši od tatu, vso

njegovo premoženje naj izgine v farovško malho.

11.) Kdor tirja, da naj bi duhovniki podajali natančne račune o denarjih, nabranih za občni blagor, kakor to tirja n. pr. »Slov. Narod« od ljubljanskega škofa glede potresnih denarjev, je neumen predržnež, katerega bodo v peklu z žarečimi kleščami ščipali.

12.) Kdor misli, da se morajo tudi duhovniki ravnavati po nauku: »Ljubi svojega bližnjega, kakor samega sebe!« je neumnež, kojega se naj sramuje vse človeštvo.

13.) Kdor poreče, da je duhovščini narodnost deveta briga; če se spodtika nad njenim nemškim uradovanjem, nemškim občevanjem, je bogokletnež, kojemu se naj jezik izdere.

14.) Kdor misli, da so duhovniki sebičneži, ki zbirajo posvetno blago za svoje telesne potrebe, je grd nevošljivec, nikdar naj mu ne ostane vinar v žepu.

15.) Kdor dvomi, da sme duhovnik na prižnici in v spovednici govoriti, kar hoče, greši zoper sv. Duha; hudi duh ga bo raznesel v solnčni prah.

16.) Kdor se spodtika nad tem, da se mariborski duhovniki niso udeležili zadnjih državnoborskih volitev, da sta Žičkar in Gregorčič vstopila v klub dr. Žlindre, da so duhovniki priporočali v zopetno izvolitev dr. Netopirja, Vencajza in Šusteršiča je nevernik, vso večnost bo užival peklenški smrad.

17.) Kdor je misli, da duhovnik kedaj laže, je krivoverec, in naj se ga vrže v večno brezno, kjer bo jok in škripanje z zobmi.

18.) Kdor trdi, da bi bil na Štajarskem Dragotin Hribar bolji poslanec, kakor je Žičkar, je trdovratni grešnik, peklenščeki bodo na njem drva cepili.

19.) Kdor misli, da bodo duhovniki tudi plačevali primankljaj naših konzumov, je zrel za norišnico.

20.) Kdor le jednega teh naukov ne verjame, je hujskač zoper javni red in mir, ki zasluži, da se ga takoj dene pod ključ.

Vidite kmetje, ko bi bili ti nauki tudi v naših katekizmi, ko bi se ti nauki tudi po naših šolah razlagali, in ko bi mi vse te nauke verjeli, vladal bi povsod lep mir. Kaj ne gospodje duhovniki?

Nedeljska premišljevanja.

Piše katoliški duhovnik.

... Spet ga (Jezusa) hudič vzame seboj na silno visoko goro in mu pokaže vsa kraljestva sveta in njih veličastvo in mu reče: Vse to bom tebi dal, ako predme padeš in me moliš. Tedaj mu reče Jezus:

Poberi se, satan! Zakaj pisano je: Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi. Tedaj ga je hudič popustil; in glej, angeli so pristopili in mu stregli.

Iz evangelija sv. Matevža 4, 1—11.

Tudi tebi, slovenski kmetovalec, se približuje časih izkušnjavec in te skuša vjeti v svoje zanjke. Sladko ti govori pa tudi trdo. Kakor je hudič Jezusu kazal vsa kraljestva sveta in njih veličastva ter mu jih ponujal v dar, tako dela tudi današnji izkušnjavec slovenskega kmetovalca. Vedno in vedno govori: »Glej nebeško kraljestvo in njega veličastvo. Samo jaz ti morem pomagati v nebesa, samo od mene je odvisno, da boš izveličan, zato padi predme in moli me, zakaj če tega ne storiš, si pogubljen, pa bodi še tako pošten in pravičen človek.«

Oj človeška zaslepljenost! Izobražen človek se temu smeje, toda neuki kmetovalec verjame. In ni čuda, če verjame tudi to, saj se mu celo utepava, da znajo neki ljudje coprati, da znajo na pr. testo premeniti v pravo meso, saj se ljudska nevednost izkorišča tako, da se ljudstvu simbolične ceremonije predstavljajo kot dejanske resnice.

Mi pa pravimo, kakor je rekel Kristus: Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi, drugemu pa nikomur. Če pride k tebi, slovenski kmetovalec, izkušnjavec in ti reče: če ne voliš tako, kakor jaz hočem, boš pogubljen, če pa padeš predme in me moliš, boš deležen nebeškega kraljestva, — tedaj odpri vrata in zagrmu mu na ušesa, da bo pomnil to isto, kar je Jezus zagrmel hudiču: Poberi se, satan, zakaj pisano je, Gospoda svojega Boga moli in njemu samemu služi.

Če boš tako delal, pristopili bodo angeli in ti stregli, da boš srečen že na tem svetu, po smrti pa izveličan, zakaj kdor spodi izkušnjavca, ima pri Bogu največjo zaslugo.

Politični pregled.

Državni zbor menda ne bode dolgo zboroval, ker je nemško nasilstvo tako, da je vsako izhajanje nemogoče. Nemci so zahtevali, da se ne smejo več dopuščati slovanske interpelacije. Predsednik jim je res ugodil in poteptal ravnopravnost. To je slovanske poslance silno razburilo, in bile so vsled tega v sredo in v četrtek prave rabuke v zbornici.

Španska. Vojaštvo je zadušilo ljudski punt zoper klerikalstvo. Ubitih je bilo nad tisoč ljudi, ali ljudska jeza zoper jezuitske in druge pijavke je vstala. Lahko se reče: Ogenj ni pogašen; žrjavica tli pod pepelom, a najmanjši vetrič lahko provzroči, da bukne plamen ustaje.

Dopisi.

Iz moravske doline. Ljudstvo te romantične doline, katero je precej dolgo časa spalo, se je vkljub vsemu zatiranju nasprotnne stranke vendar že začelo zavedati in se primerjati z drugimi naprednjaki. Z veseljem čitajo ljudje »Rodoljuba« in druge napredne časopise. Marsikdo sedaj spozna, kako nespameten je bil, ker se že preje ni naračal na tako izvrstne in resnicoljubne časopise. Ustanovilo se je sedaj v Moravčah tudi gasilno društvo in to po zaslugi občespštovanega gosp. župana in nadučitelja Jankota Tomana, kateri se ravna po besedah pesnika Gregorčiča: »Dolžan ni samo kar velevala mu stan, kar more, to mož je storiti dolžan.« K društvu je pristopilo obilno število fantov in mož, kateri naj bodo za napredek in čast moravske doline. Gospod Toman pa, ki je Moravčanom in okoličanom prava luč, naj bode prepričan, da mu bode to mirno in svobodoželjno ljudstvo kot možu vzorniku iz srca hvaležno!

Št. Vid pri Ponikvi. Noben časopis, ki prihaja v našo župnijo, ne ugaja nam Šentvičanom tako, kakor »Rodoljub«, ki se je šele v zadnjem času naselil v našem kraju. Nekaj babšet imamo seveda tudi mi Šentvičani. Le-ta babšeta menijo, da je precej smrten greh, ako se kateremu duhovniku malce na prste pogleda, ali če ga zavrne na pravo pot. To ni in ne more biti pregrešno. Duhovnik je iz mesa in krvi kakor vsak drug človek. Saj vidimo, da rad je in pije, in da ima vse dobre in slabe lastnosti, kakor slehern drug človek. In če vidijo ti »božji namestniki« samo v naših očeh pezdri, iz svojega pa ne marajo iztrgati bruna, in jih mi na njih nedoslednost opozorimo, tedaj nam tega sam papež ne more v svoje črne bukve zapisati. Sicer je pri nas v Šentvidu še takih lahkovernežev, v kojih očeh je župnik čisto več nego sam Bog oče. K temu je pripomogel največ sedanji župnik. Utepel si je v glavo, da mora zidati novo cerkev, ker je sedanja premajhna. Toda ko bi mogel kak kaplan poleg našega župnika prebivati, imeli bi ob nedeljah po dve maši, in potem bi cerkev zadostovala. Toda noben kaplan ne more vztrajati pri našem župniku, ako ga njegova kuharica iz »birtohom« ne zakriva. Za razširjenje cerkve bode seveda moral največ plačati kmet, in pametno bi bilo, da bi se pri tem vsaj nekoliko gledalo na želje naših kmetov. Da naš župnik je, kakor bi iz gošče priletel. Njegova naj bi veljala, pa če tudi je taka, da bi se jej krave smejale. Za to so naši kmetje silno nevoljni, med njimi in njih župnikom pride pogosto do prav ostrih razgovorov. Župnik pozna svoje farane le takrat, kadar je treba kaj plačati. Drugikrat pa jim zabavlja, kakor da bi bili njegovi podložni, v cerkvi jim oponaša, da smrdijo! Lep duhovnik. Na Hribarjevem volilnem shodu na Grobelnem, kjer je bilo natlačeno ljudstva, kjer je vse pušilo, pa mu ni nič smrdelo. V cerkvi mu smrdi kmet, na volilnem shodu pa ne. Drugič še kaj več o našem srboritem in trmoglavem župniku.

Št. Jur ob južni železnici. Žalibog! Kakšni so tvoji zveličalni nauki, kako je bilo tvoje življenje in pozemeljsko delovanje, in kakšno je tvojih službnikov. —

Kadar pride človek na svet, mora že duhovnik dobiti svoj krajcar, in kadar se preseli s sveta ravno tako. Kaj pa še v življenju? Vse mu mora plačati, vsako mašico, vsako poroko itd. V neki vasi v šentjurskem okraju sta živela dva zakonska. Večno uboštvo je bilo njuno premoženje. Božja volja je bila, da zboli mož in umrje. Žena gre k svojemu župniku in ga poprosi, naj bi dal malce pozvoniti, in naj bi mu blagoslovil grob. Župnik — bogataš — se zadere nad ženico, da mora popred plačati 5 gld. Uboga ženica opozarja župnika, da jej je mož zapustil jeden sam krajcar, in ga prosi, naj bo milosrčen, kakor je bil naš gospod Jezus Kristus. Župnik je ostal trd, kakor svetopisemski kamen. Mrliču se ni zvonilo, in tudi ga duhovnik ni spremljal na pokopališče. Poškropil ga je pred cerkvijo, in potem so ga odnesli. Ljudje so preklinjali župnika in ga še. Vsak Šentjurčan lahko ugane, kje se je to zgodilo. — Našega šentjurskega župnika so že večkrat prežehtali, pa je še vedno tak, kakor pred žehto. Treba ga bo še v žehto dati. Mož bi rad zdaj zvedel, kdo ga je dal v žehto in polil z lugom. Kamorkoli pride in tudi v spovednici povprašuje svoje vernike, če poznajo v Šentjurju take perice, ki tudi duhovnike perejo. Tudi njegova pomočnika — kaplana se na vse pretveze trudita, da bi zvedela za perice, ki znajo tako dobro žehtati. Menda bi rada, da bi še nju požehtale in oprale. Kar še ni, se lahko še zgodi.

Iz Istre. V neki občini severne Istre, katere pa nočem imenovati, so razmere na las podobne kranjskim. To je tudi vzrok, da se v oni občini »Rodoljub« tako z veseljem čita, in da se število naročnikov vedno bolj množi. Našemu g. župniku se vsled tega lasje ježijo, prav kakor da bi se bal, da bi kmet spregledal. To ti je zadnjič na prižnici razsajal naš »gaspud«! Vpil je in rentočil čez brezverske časopise, kakor da bi ga kdo z razbeljenimi kleščami ščipal; grom in peklo je klical na tiste, ki se upajo pisati ali govoriti o nekaterih brezvestnih duhovnikih, ki zlorabljajo sv. vero v svoje sebične namene, kakor da bi ne bilo sv. veri v korist, ako se take duhovne malo opere —! Naš ljubi »Rodoljub« je tisti, ki je našemu »gaspudu« tako hudo razburil kri, ker zna kmeta tako lepo poučiti, ker se še celo črne suknje ne boji, in če je ta še tako zamazana, kakor se je bojimo mi brižni kmetje vse preveč. Prečastiti g. župnik, mi dobro vemo, kako hudo Vam mora biti pri srcu, ko vidite, da smo Vas začeli spoznavati. Huda je res, ker »resnica kolje v oči« —! Ali potrpite vse to vdano v voljo Božjo, kakor se spodobi katoliškemu duhovnu; saj veste, da brez božje volje ne pade niti las z glave! — A Vi pa, prečastiti, bi najraje kar na gromadi sežgali vse, kar bi vtegnilo našemu dobremu kmetu oči odpreti, posebno pa tiste, ki imajo toliko soli v glavi, da se Vaših groženj ne bojijo, kakor tudi tiste, ki so Vas kdaj celo nevedé razžalili. In ne le njih, ampak še celo vse njih sorodnike, bližnje in daljne do desetega kolena nazaj. — To bi bilo kaj za Vas, kaj ne? Čekaj malo! Ali nekaj bi Vas, častiti gospod, vse eno malo prosili: Ne lažite pred obličjem božjim, obnašajte se malo bolj dostojno v božjem hramu in ne vpijte in ne razsa-

jajte, kakor da bi bili obsedeni. To ni dostojno olikanega moža. Kaj ne bi bilo bolje, da se včasih za pridigo malo pripravite, mesto da zmiraj eno in isto pogrevate in tako pusto motovillite? Glejte, kako lepo nam naš dični »Rodoljub« razlaga božjo besedo! Zakaj bi ne poslušali včasih lepe pridige naših g. kaplanov, ki so vsi izvrstni pridigarji, kolikor smo jih dosedaj imeli, mesto da jih, hm! . . . že veste, kaj hočem reči. — Ne bode Vam škodilo, verujte nam — če tudi mislite postati kanonik ali še kaj več (??), kakor ste se hvalili. Zato je treba lizati navzgor, a pljuvati navzdol; s hinavščino se vse doseže. — Kaj ne? No, to je Vaš »posel«, a v Vaše osebne zadeve se nočemo vtikati; za sedaj Vas samo prašamo: Kedaj je »Rodoljub« kaj pisal proti veri? Ako nam to dokažete — na našo dušo! — mi Vas potrdimo za župana in Vam izpolnimo Vašo gorečo željo, da Vam izberemo v občinski zastop vso Vašo »žlahto«, bližnjo in daljno in vse mežnarje in cerkvene starešine, da si boste zamogli po dragi volji farovž makari razrušiti in na novo predelati, da boste zamogli vse vrte in druga Vaša zemljišča z našimi krvavimi žulji obzidati, da, celo konjička Vam bomo kupili, za katerega ste prosili, četudi moramo mi in naši otroci samo nezabeljen močnik jesti, samo — da boste Vi enkrat siti —! Med drugim ste tudi pridigali, da hočemo, da Vi ostanete v zakristiji in se ne poslužujete Vaših pravic, ki Vam po zakonu pripadajo. Tega od Vas nikdo ne tirja, ampak mi le želimo, da se sv. vere držite tudi v dejanju in ne le v praznih besedah; mi zahtevamo od Vas, da se kakor dober duhovnik malo bolj držite naše sv. vere, ki ni vera sovraštva, maščevanja in obrekovanja, ampak vera ljubezni in krščanske pravičnosti. Kako pa Vi? Mi pričakujemo od Vas, da se ne daste voliti v občinski zastop samo zato, da ga vodite za nos in ž njim vred celo občino, nam v škodo in le sebi v korist. To zahtevamo od Vas in s tem Vam Vaših pravic nikakor ne kratimo. Mi Vam damo, kar Vam gre; pošteno Vas plačamo, zato pa smemo tudi zahtevati, da se lepo držite Vaše službe; da ne vneimate med nami sovraštva in prepira, in da nas pustite lepo na miru, kar menda vendar ni preveč zahtevano —! Konečno bi Vas prav resno opozorili, in sicer v Vašo lastno korist, — da nas nikdar več ne pitate s »smrkovci« in drugimi takimi lepimi priimki, kakor ste to zadnjič storili, ko ste nas tako divjaško napadli, zaradi naših časopisov. Mi smo sicer priprosti kmetje, pa se ne bi upali niti v medsebojnem razgovoru takih nedostojnih besedi rabiti, Vi pa kot namestnik božji imate tako malo spoštovanja do nas, kakor do Boga, ko se niti v Božjem hramu ne sramujete rabiti takih grdih besedi. Kaj mislite, da ste v hlevu ali pri Vaših psih in mačkah, katerih redite na ducate, mesto da bi revežem pomagali, pred katerimi se tako trdno zapirate dan in noč, kakor pred nami — kakor, da bi bili mi sami tolovaji! — Povsod nas enako častite; zato Vas vedno bolj spoznavamo in Vašim besedam nič več ne verujemo. Kako ste nam enkrat pridigali, da ne smemo tistim zaupati, ki ne morejo poštenemu človeku mirnim očesom v obraz gledati? Spoved je bila javna, sami ste

se obsodili. Sedaj ni treba drugega, kakor da se še spreobrnemo in spokorimo, da boste vsaj približno taki, kakor so drugi vrli duhovni širom Istre, v kar pomozi Bog in sv. Pavel, da boste tudi Vi enkrat deležni nebeškega kraljestva, kar pa sicer jako dvomijo.

Vaši poštteni občinarji in davkoplačevalci, ne pa „smrkovci“.

Domače in razne novice.

Jugoslovanski poslanci v državnem zboru torej ne bodo združeni v jedni zvezi, nego bodo hodili vsak svojo pot. Kriv je tega dr. Šusteršič. Tisti poslanci, ki so združeni v hrvatsko-slovenskem klubu so se trudili na vse načine, da bi doseglo zjedinjenje. Povdarjali so posebno, da se za naše ljudstvo ne da čisto nič doseči, da bo imelo ljudstvo silno škodo, ako ne bodo vsi poslanci zjedinjeni, a vse je bilo zastoj. Šusteršič se ni udal, in ljubljanski klerikalci so mu pritrdili. Tu vidite slovenski kmetovalci, kakšni izdajalci naroda so ti klerikalci, tu vidite, da največji najzakletejši škodljivci kmeta so ravno ti kmetijski poslanci: Šusteršič, Žitnik, Pfeifer, Vencajz, Povše, Pogačnik, Berks in Žičkar.

Gospodarka zveza — obsojena!

V sredo se je vršila v Kamniku veleznimiva kazenska razprava. Dr. Šusteršič tožil je namreč župana na Mlaki gosp. Svetlina, ker je bil leta o priidiki zadnjih državnoborskih volitev izrazil, da ima dr. Šusteršič umazane roke od Tomaževe žindre. G. Svetlin je po svojem zastopniku dr. Tavčarju, oziroma substitutu istega, dr. Trillerju, nastopil včeraj dokaz resnice za svojo obdolžitve. Predložil je v to svrhu vso polemiko, vršivšo se v zadevi žindre med »Gospodarsko zvezo« in med c. kr. kmetijsko družbo, oziroma ravnateljem iste g. Gustavom Pircem ter skliceval na pričevanje zadnjega in bivšega ravnatelja »Zveze« g. F. Sajevica. Sodišče je temeljem teh dokazov zadobilo prepričanje, da je bila kupčija »Gospodarske zveze« s Tomaževo žindro zlasti v svrhu nepoštenega diskreditiranja c. kr. kmetijske družbe tako ne-reelna, da je smel obtoženi g. Svetlin opravičeno očitati načelniku »Zveze«, dr. Šusteršiču, da si je pri tej kupčiji umazal roke, če tudi ne iz osebne dobič-karije. Iz istega razloga oproščen je bil g. Svetlin od soglasne obtožbe knezoškofijskega kancelarja Šiške kot podnačelnika bivše »Gospodarske zveze«. Oba obtožitelja vložila sta zoper to sodbo, s katero sta bila obsojena tudi v povračilo stroškov, po svojem zastopniku dr. Brejcu vzklic, vsled česar bomo imeli še priliko baviti se s to zadevo podrobneje.

Galantni škof. Lejte, lejte, našega premilostnega gospoda knezoškofa! V tem ko v svojih pastirskih pismih in pridigah grmi zoper ples in je lani celo odredil, da več let ne bo maše, koder bodo na žegnanje plesali. V tem ko rohne razni duhovniki s prižnic zoper ples, češ, da budi poželjevanje mesa in zapeljuje k nečistosti, v tem je premilostni gospod knezoškof čisto skrivaj postal pokrovitelj plesov v »Meščanskem klubu« v Ljubljani. Škof je kupil in daroval šopke za

plesalke. Skof se je pač zavedal, da je to v protislovju z njegovimi besedami in zapovedmi; morda mu je prišlo tudi na um, da s tem daje plesalcem nekako potuho, da pospešuje poželjenje mesa in zapeljevanje k nečistosti — ali vsi ti pomisleki ga niso odvrnili od njegovega namena. Šopke je vzlic tem pomislekom podaril, ali zbal se je, da bi ljudje za to izvedeli. Saj glavno ni, da se ne stori nič napačnega; glavno je, da ljudje tega ne izvedo — tako se je mislil premilostni in šopkov ni naročil v Ljubljani, ampak na Dunaju.

Vladni sistem in klerikalizem. Povodom govora dra. Ferjančiča v drž. zboru je »Soča« pod gorenjim naslovom priobčila jako dober članek, v katerem izreka mej drugim naslednjo povse resnično in utemeljeno sodbo: »Tisti sistem, po katerem nas vladajo, je kriv v glavnem, da se ne moremo razviti in napredovati tako, kakor bi hoteli in kakor nam pritiče. Prav je torej storil dr. Ferjančič, da je ožigosal v državni zbornici tisti sistem, kateri nas duši in raznaroduje. Za njegove besede mu moramo biti le hvaležni, in to še toliko bolj, ker z obsodbo tistega sistema je izrečena neposredno tudi obsodba — klerikalizma, ki se je zajedel v telo našega naroda ter mu trga kos za kosom iz drugače zdravega organizma. Vladni sistem ima mnogo »zaslug«, da se širi med nami klerikalizem, da klerikalci ostanejo na površju tako, kakor bi ne smeli biti glede na splošni napredek in dobrobit našega naroda. Vlada gre klerikalcem na roko, in ti postajajo vedno bolj in bolj vladni. Kolikor bližje pa so vladi, toliko bolj daleč so od svojega naroda, toliko brezbržnejši postajajo v naših perečih vprašanjih strogo narodnega značaja«.

Klerikalno osrečevanje ljudstva. Gori na Gorenjskem nekje blizu vznožja Triglavovega imajo klerikalci konsum. Mesto poštenega vina pa se je točila članom v tem brlogu brez koncesije nepoštena brozga, tako da je okrajno glavarstvo vsled sumljivih bolezni med člani odredilo kemično preiskavo te pijače. Ta kemična preskušnja je pa dognala, da ima konsumsko vino v sebi polovico — strupenih snovi, vsled česar je okrajno glavarstvo dalo vso ostalo zalogo vina zapečatiti! Sedaj bo tem katoliškim goljufom pela najprej kazen zaradi izvrševanja gostilniškega obrta brez koncesije, potem pa še zaradi strupene pijače.

„Ubogi Berce“. Kakor je že cenjenim bralcem znano, je izvolil lancovski občinski odbor gospoda župnika Berceta častnim občanom. To dejstvo je razveselilo vse poštene rodoljube. Prinesli so to vest »Slovenski Narod«, »Gorenjec« in več drugih listov. Tudi lancovski občinski odbor bil je misli, da je s tem odlikovanjem svojega zaslužnega rojaka in župnika vsem ustregel. Vendar pa temu ni tako. Komaj je izvedel o tem radovljiški dekan, prišla ga je neka neumljiva razburjenost. Drugi dan je dal poklicati več odličnih mož z Lancovega ter jih je izpraševal, kako se je moglo zgoditi, da so največjega škofovega sovražnika izvolili častnim občanom. Dejal je: »To je sramota za občino«. Eden teh mož pa se mu je odrezal: »Gospod dekan,

mi smo ponosni na Meršolovega gospoda, zasluge za občino tudi ima, in zato je prav, da smo ga odlikovali«. Mi pa vprašamo: Ali gre škofova nestrpnost res tako daleč, da sovraži poštene duhovnike? Res lepo delo višjepastirske krščanske ljubezni!

„Slovenski List“ je bil te dni obsojen. Po sebi se umeje, da je bil obsojen radi častikraje. Kradel je čast gosp. dr. Tavčarju in kranjskemu županu gosp. ces. svet. Šavniku. Obsojen je bil na glôbo 200 kron, oziroma 20 dni zapora. Vsled tega se ta list še ne bo poboljšal.

Vipavska železnica. Začelo se bo torej vendar že z gradbo te železnice. Podjetnika sta z inženérji došla na lice mesta, in začelo se je zaznamovanje tistih zemljišč, ki se odkupijo za železnico. »Soča« priporoča ljudstvu mirno poravnava. Temu popolnoma pritrjujemo. Razlastitev ni nikdar v korist posestnikom, prav velikokrat še na znatno škodo.

Laška prijaznost. V Buzetu v Istri so Lahi ondotnemu okrajnemu sodniku s kamnji okna pobili.

Ljudsko štetje v Trstu. »Naša Sloga« poroča, da je posl. Spinčič interpeliral vlado zaradi ljudskega štetja v Trstu in Istri. V svoji interpelaciji navaja mnogo primerov, kako se je v prid Lahom sleparilo pri vpisovanju občevalnega jezika. Taka interpelacija se poda tudi radi štetja v Gradu.

Obsojen je bil pri okrajnem sodišču v Litiji J. Očeppek, katehet šole v Čemšeniku in v Izlakah na 40 kron, ker je v šoli otroke telesno poškodoval. Pol leta je tu, par ur ima na teden pouka, pa je tako grdo in trdosrčno z otroci delal, da se ne da popisati. Šle so pritožbe v Ljubljano, in pričakujemo, da ga bodo kmalo o verski šoli prav poučili.

Nov laški naskok na Podgrad. Pred nekaj leti je laška stranka pod vodstvom takratnega namestnika Rinaldinija poskusila z naskokom zavzeti občino Podgrad. Ta njen poskus se je izjalovil. Sedaj se hoče menda zopet nekaj tacega poskusiti, vsaj laški listi poročajo, da je deželni zbor istrski nasvetoval, naj se občinski odbor v Podgradu razpusti, češ, da se občinske seje ne vrše redno!

Potres. Dne 16. in dne 20. t. m. je bil v Ljubljani in po vsem Kranjskem precej močen potres.

Drzen ropar. Neapoljski listi pripovedujejo ta dogodek: Razbojnik Musolino je prišel pred kratkim v mestece Doscianova, kjer ga pozna večina prebivalstva. Šel je v kavarno, kjer je čital časopis poročnik orožniškega oddelka, ki je lovil Musolina. Ropar je poročnika pozdravil in si pri kavarnarju, ki je Musolina dobro poznal, kupil steklenico konjaka ter mirno odšel. Šele čez eno uro je izvedel poročnik, kdo je bil mož, ki ga je pozdravil v kavarni. Seveda je bil takrat Musolino že na varnem. Značilno za prebivalce dotičnega mesta je, da ni hotel nihče izdati roparja, dasi bi bil lahko zaslužil razpisanih 30 tisoč frankov.

Osveta grških razbojnikov. Pred kratkim so ujeli razbojniki v vasi Velandis pri Elassoni posestnika Dimitrila Čelingasa ter so zahtevali zanj od njegove rodbine veliko odkupnino. Toda Čelingas je ušel brez odkupnine, a to je razbojnike tako razjarilo, da so na drobne kosce

razsekali begunčeve ženo in otroke. Pa to še ni bilo dovolj, zažgali so tudi vse Čelingasovo posestvo.

Kratek proces. Krasni vodomet pred termami Dioklecijana v Rimu je te dni rimsko ljudstvo samo odkrilo, ker so delali pri obč. svetu ondotni klerikaleci radi »nenravnosti« skupin velike sitnosti. Klerikalci so hoteli vodnjak docela odpraviti, češ, da so kipi nesramni. Obč. svetniki so zaman ugovarjali, da so celo v cerkvi sv. Petra goli kipi in gole slike žensk in moških, klerikalci niso odnehali in skušali občinski svet ustrahovati. Te dni pa se je zbrala velika množica, podrla ograjo ter z največjim krikom razkrila vodomet in vodnjak. Policija ni mogla tega zabraniti, zato pa je danes umetniško delo na ogled vsemu svetu.

Kače napadle hišo. Neko hišo v Llanellyju na Angleškem so pred kratkim posetile kače v celih trumah. Lezle so po stopnjicah, legle na pohištvo ter se udomačile po sobah in spalnicah. Prebivalci so jih pobijali in našli v zidu 40 gnezd kač, ki sicer niso bile nevarne. V zidu so našli še 1200 nerazvitih kač. Koliko bi jih bilo prišlo na dan čez šest tednov!

Živinorejci — pozor.

Meseca decembra so se začeli dunajski mesarji puntati in so sklenili, da na Dunajskem živinskem trgu ne bodo več živino kupovali, dokler se njih zahtevam ne ustreže.

Dne 3. tega meseca so imeli shod in zopet so zahtevali, da se mora tržni red spremeniti.

Kaj pa pravi ta tržni red? Da mora mesar na Dunaju živino kupovati na vago, in da mora sam plačati užitnino. Mesarji pa zahtevajo, naj se odpravi kupovanje živine na vago, in da mora prodajalec, torej kmet plačati užitnino. Povrh so pa še zahtevali, da se mora odpreti meja, tako da se bo lahko uvažala k nam živina iz Rumunije.

Vlada se je tem zahtevam nekoliko uprla, ker so na škodo kmetu, toda krščanski socijalci, ki imajo toliko lepih besed za kmeta, so dunajskim mesarjem hitro priskočili na pomoč.

Naš živinorejec je že zdaj na škodi, ker živina nima primerne cene. Samo v zadnjih šestih letih se je iz družih držav upeljalo k nam 1 milijon 343.414 glav živine v vrednosti 62 milijonov goldinarjev. Vsled tega so morali naši živinorejci svojo živino prodajati za sramotno nizko ceno. Kakšen lep dobiček bi imel kmet, ako bi se naše meje zaprle tuji živini, tako pa so druge države zaprle meje naši živini.

Toda kmet še ni dosti na škodi. Še bolj ga hočejo udariti krščanske stranke. Vlada je vsled pritiska krščanskih socijalcev odprla mejo proti Rumunski in dovolila, da se pripelje 1500 glav živine iz Rumunske. S tem se je storil prvi korak in zdaj se lahko zgodi, da bodo kar cele črede rumunske govedi gonili čez naše meje, in da bo cena naše živine še bolj padla.

Kako so cene padle, ker se je nekaj rumunske živine prignalo čez mejo, kaže zadnje poročilo o tržnih cenah na Dunaju. Rumunska živina se je vsa prodala, naše domače pa se veliko ni prodalo. Goved se je prodajala 100 kilogramov za 4 krone cenejše kakor prej, domače govedi pa je ostalo 214 glav neprodanih. Pri teletih

je padla cena za 2 kroni, čeprav jih je bilo okrog 200 glav manj na semnju, kakor zadnjič. Prešičev je ostalo 1400 neprodanih, cena je padla za 1 krono.

To so jako žalostna znamenja za kmetske živinorejce. Napredni poslanci se bodo seveda z vso silo zavzeli za kmeta, in kadár pride stvar na vrsto, ga hodo krepko branili, če tudi bodo krščanski socijalci skušali kmeta oškodovati, kakor so to že sedaj storili.

Loterijske srečke.

Gradeo, 16. februarja. 18, 30, 23, 69, 40.

Brno, 20. februarja. 75, 56, 43, 22, 88.

Dunaj, 16. februarja. 82, 4, 43, 2, 12

Lino, 26. januarja. 12, 78, 27, 8, 77.

Praga, 13. januarja. 16, 44, 64, 36, 26.

Trst, 9. februarja. 68, 39, 19, 42, 65.

Tržne cene v Ljubljani

16. februarja 1901.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	—	Špeh povojen, kgr.	1	44
Rež, „	13	60	Surovo maslo, „	1	90
Ječmen, „	13	50	Jajce, jedno . . .	—	6
Oves, „	13	60	Mleko, liter . . .	—	16
Ajda, „	13	—	Goveje meso kgr.	1	28
Proso, „	17	—	Telečje „	1	20
Koruza, „	11	60	Svinjsko „	1	40
Krompir, „	5	20	Koštrunovo „	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec . . .	1	30
Grah, „	—	20	Golob „	—	45
Fižol „	—	18	Seno, 100 kilo . .	4	40
Maslo, kgr.	2	—	Slama, „	4	40
Mast, „	1	40	Deva trda, kiftr. .	8	—
Špeh svež, „	1	36	„ mehka, „	5	—

Pozor!

Gd ponedeljka, 4. svečana nadalje nahaja se moja

zaloga klobukov

tik moje glavne prodajalne nasproti trgovine usnja tordke J. Seuniga.

Spoštovanjem

(261—3)

J. S. Benedikt, trgovec v Ljubljani.

Doktorja pl. Trnkóczyja

že mnogo let izvrstno preskušena zdravila, redilna in dietetična sredstva, priporočena v stotinah zahvalnic, priporočila in razpošilja

lekarna Trnkóczy v Ljubljani, Kranjsko.

Najceneje se debivajo, če se naroča po pošti v tej lekarni, odkoder se ta zdravila vsak dan takoj pošiljajo na vse strani sveta s povratno pošto s poštnim povzetjem, tudi celo samo en komad z natančnim rabilnim navodilom.

Za štedljive gospodinje, dojenčke, otroke, nervozne, okrevajoče, slabotneže, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se namesto brezmočne, razdražujoče kave in ruskega čaja Dr. pl. Trnkóczyjev

Kakao sladni čaj priporoča kot tečno, krepilno, zdravo in najceneje hranilno sredstvo. Bolje kot sladna kava. Zavojček (1/4 kile vsebine) 40 h, 14 zavojčkov samo 5 K.

Dalje se priporoča: Doktorja pl. Trnkóczyja

Želodečne kapljice. Izorno sredstvo za želodec. Deluje pomirjujoče, krepilno, boleš utešujoče, tek vzbujajoče, čisti želodec in pospešuje prebavo. Steklenica 40 h, pol tucata 2 K.

Kroglice, odvajalne, želodec čistilne. Odvajajo blato brez vseh bolečin, kakor se to šestokrat pripeti pri drugih kroglicah. Ubranjuječe je to sredstvo zoper bolezn, ki morejo nastati vsled zapehe, napenjanja itd. Škatla 42 h, šest škatlic 2 K 10 h. — Pocukrene kroglice. Škatla 80 h, tri škatle 2 K.

Prsni, pljučni in kašljev sok ali zeliščni sirup, prirejen z lahko raztvorljivim apnenim železom, utešuje kašelj, raztvorja sliz, lajša bol in kašelj, vzbuja tek in tvori kri. Steklenica 1 K 12 h, pol tucata 5 K. (24—3)

Drgnilni ali udov cvet (Gichtgeist) priporočljiv je kot boli utešujoče, lajšajoče drgnjenje v križu, rokah in nogah, kot novo poživlajoče drgnjenje po dolgem hodu in težkem delu. Steklenica 1 K, šest steklenic 4 K 50 h.

Varstvena znamka.
pripravke za živino.

Tinktura za kurja očesa, preskušeno sredstvo proti boleznim kurjim očesom, bradavicam, rženici, žuljem in ozeblinam. Ima to veliko prednost, da je treba s priloženim čopičem bolno mesto zgolj namazati. Steklenica 80 h, šest steklenic 3 K 50 h.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, poljedelcev, živinorejcev itd. obrnjena na vzdrževanje zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na doktorja pl. Trnkóczyja redilne

Doktorja pl. Trnkóczyja

Živinski redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že blizu 50 let z najboljšim uspehom uporabljevan, kadar krave nočejo žreti, in da se zboljšuje mleko. Zavojček z navodilom glede uporabe 1 K, pet zavojčkov samo 4 K.

Praščji redilni in krmilni prašek. Varstveno in dietetično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, služi za tvorbo mesa in tolšče. Zavojček 50 h, pet zavojčkov samo 2 K.

Pozor! Ta prašek kakor tudi kakao sladni čaj se smeta prodajati v vsaki trgovini. Ako ju ne bi bilo dobiti v vaši trgovini, pišite na gorenjo lekarno.

Varstvena znamka.